

SUBURBANIZACIJA NA OBMOČJU MESTNE OBČINE CELJE

raziskovalna naloga

Avtorice:

Saša Brodej, 8.b

Eva Krajnc-Zagrušovcem, 8.b

Tajda Skalicky, 8.b

Mentor:

Sandi Šarman, prof.

Osnovna šola Hudinja

KAZALO

	stran:
POVZETEK	3
1. UVOD	4
1.1. NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE	4
1.2. HIPOTEZE	4
1.3. METODE DELA	4
2. TEORETIČNI DEL NALOGE	6
2.1. SUBURBANIZACIJA	6
2.2. NASELJA V MESTNI OBČINI CELJE	8
2.3. STATISTIČNI POPISI PREBIVALSTVA	11
3. OSREDNJI DEL NALOGE	12
3.1. SPREMEMBE ŠTEVILA PREBIVALSTVA V NASELJIH MESTNE OBČINE CELJE	12
3.2. DELEŽ PRISELJENEGA PREBIVALSTVA V PODEŽELSKIH NASELJIH V MESTNI OBČINI CELJE	21
3.3. DNEVNE SELITVE V PODEŽELSKIH NASELJIH V MESTNI OBČINI CELJE	26
3.4. STANOVANJSKA GRADNJA V PODEŽELSKIH NASELJIH V MESTNI OBČINI CELJE	29
3.5. TIPOLOGIJA NASELIJ GLEDE NA STOPNJO URBANIZACIJE	32
3.6. TERENSKO DELO	35
4. ZAKLJUČEK	38
5. SEZNAM TABEL, GRAFIKONOV, KARTOGRAMOV, SLIK IN FOTOGRAFIJ	40
6. VIRI IN LITERATURA	42

POVZETEK

Na prehodu iz 20. v 21. stoletje je tudi na območju Celja značilen proces suburbanizacije. Številni prebivalci mesta se preselijo v podeželska naselja na njegovem obrobju. Nekoč vaška naselja močno spremenijo svojo gospodarsko usmerjenost in izgled in zanje se uveljavi naziv urbanizirano podeželsko naselje.

Število prebivalcev v mestu Celje je v obdobju med letoma 1991 in 2014 upadlo za več kot 4500 oziroma skoraj 12%. Hkrati pa se je v istem obdobju število prebivalcev v obmestnih naseljih povečalo za 1200 prebivalcev.

Pri našem raziskovanju urbanizacije podeželskih naselij v MO Celje smo analizirali sedem demografskih pokazateljev, ki po našem mnenju kažejo, v kolikšni meri se je posamezno naselje urbaniziralo.

Analiza je pokazala, da podeželska naselja kažejo zelo različno stopnjo urbaniziranosti. Medtem, ko v nekaterih ni vidnih skoraj nobenih demografskih sprememb, pa je šest naselij pokazalo zelo visoko stopnjo urbaniziranosti. Zanimiva je ugotovitev, da na stopnjo urbanizacije nista odločilno vplivala niti površje niti oddaljenost od Celja.

Vseh šest omenjenih naselij je še posebej izstopalo po dveh pokazateljih. Prav v vseh je v obdobju med letoma 1991 in 2014 število prebivalcev močno naraslo, v nekaterih (Slatina v Rožni dolini, Šentjungert) se je skorajda podvojilo. Drugi pokazatelj je gradnja novih stanovanj. V Gorici pri Šmartnem, Slatini v Rožni dolini, Šentjungertu in naselju Začret je več kot četrтина stanovanj zgrajenih po letu 1991. Vsi ti podatki potrjujejo, da sta prav hitra rast števila prebivalcev in gradnja novih stanovanj najpomembnejši posledici urbanizacije obmestnih naselij.

1. UVOD

1.1. NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE

Avtorji raziskovalne naloge živimo na severnem robu mesta Celje. Številni naši sošolci pa prihajajo iz podeželskih naselij, ki ležijo na robu mesta. Ta naselja so nekoč bila prave podeželske vasi, v zadnjih desetletjih pa so se močno spremenila. Njihovi prebivalci so opuščali kmetijstvo, priseljevali so se novi ljudje, ki se s kmetijstvom ne ukvarjajo. Spremenil se je tudi videz naselij. Pri pouku smo izvedeli, da se ta proces imenuje suburbanizacija.

To smo želeli podrobneje raziskovati in odločili smo se, da ugotovimo, kdaj se je začela močnejša suburbanizacija na območju Mestne občine Celje. Zanimalo nas je, v čem se kaže urbaniziranost podeželskih naselij, katera naselja so se bolj in katera manj urbanizirala ter v čem se stopnja urbaniziranosti takšnih naselij kaže najbolj izrazito.

1.2. HIPOTEZE

Na začetku raziskovalnega dela smo si postavili naslednje hipoteze:

1. Do močnejše suburbanizacije na območju Mestne občine Celje je prišlo po letu 1991.
2. Bolj so se urbanizirala podeželska naselja, ki ležijo na nižji nadmorski višini.
3. Urbanizacija je močnejša v podeželski naseljih, ki ležijo bližje mestu.
4. Za urbanizirana podeželska naselja je najbolj značilna hitra rast števila prebivalstva in visok delež novozgrajenih stanovanj.

1.3. METODE DELA

Pri raziskovanju smo uporabile naslednje metode dela:

1. Iskanje virov in literature.
2. Analiza statističnih podatkov.
3. Kartiranje.
4. Terensko delo

ISKANJE VIROV IN LITERATURE

V šolski in v Osrednji knjižnici Celje smo se najprej pozanimale, ali se je že pred nami kdo ukvarjal s takšno temo. Našle smo nekaj člankov ter nekaj diplomskih nalog, ki so nam

predvsem pomagale pri teoretičnem delu. Z njihovo pomočjo smo predvsem pojasnili nekatere pojme.

Vire, ki smo jih potrebovali pri delu, smo našli na spletni strani Statističnega urada Republike Slovenije. Z njimi smo stopili tudi v kontakt in po elektronski pošti so nam posredovali še nekatere podatke, ki javno na spletu niso dostopni. Za to se jim na tem mestu tudi zahvaljujemo.

ANALIZA STATISTIČNIH PODATKOV

Podatke, ki smo jih dobili na spletu, je bilo potrebno natančno pregledati, izbrati tiste, ki so za nas pomembni in jih analizirati. Izbrali smo sedem pokazateljev, ki vsak iz svojega zornega kota kažejo na stopnjo urbaniziranosti naselja. Pri vsakem pokazatelju smo z analizo ugotovili, katera naselja nadpovprečno izstopajo. Na osnovi teh podatkov smo izdelali številne tabele in grafikone.

KARTIRANJE

Za izdelavo kartogramov smo najprej potrebovali osnovno karto Mestne občine Celje z naselji. To so nam prijazno posredovali na Območni geodetski upravi Celje. Iz te karte smo nato na osnovi izbranih podatkov izdelali več kartogramov.

TERENSKO DELO

Da naše delo ne bi ostalo samo pri analizi statističnih podatkov, smo obiskali tudi nekaj proučevanih naselij in skušali na terenu ugotoviti, kako se v njih kažejo posledice suburbanizacije. Posneli smo nekaj fotografij, ki so del raziskovalne naloge.

2. TEORETIČNI DEL NALOGE

2.1. SUBURBANIZACIJA

KAJ JE SUBURBANIZACIJA?

V 19. in večjem delu 20. stoletja je bilo za večji del sveta značilno priseljevanje ljudi iz podeželja v mesta. Ta proces imenujemo urbanizacija.

V drugi polovici 20. stoletja pa je najprej v ZDA, nato pa tudi v Evropi začelo prihajati do obratnega procesa. Vedno več ljudi je želelo imeti svoje bivališče na obrobju mesta. Zato je prišlo do selitev ljudi in tudi delovnih mest na obrobje mesta.

Suburbanizacija je v večini virov definirana kot *proces razseljevanja prebivalcev, delovnih mest in urbanih dejavnosti iz osrednjih delov mest v predmestja in širša območja mestne regije* (<http://ipop.si/urejanje-prostora/izrazje/suburbanizacija/>).

Beseda suburbanizacija je prevzeta po angleškem terminu »suburbanization«. *Predpona »suburb« v angleškem jeziku pomeni stanovanjsko okrožje, ki leži izven osrednjega mesta, na njegovem robu* (Svetic, 2006).

URBANIZIRANO PODEŽELSKO NASELJE

Pred več desetletji so se naselja delila na mesta in vasi. Na vasi je živel prebivalstvo, ki se je pretežno ukvarjalo s kmetijstvom, v mestih pa so živeli trgovci, obrtniki, industrijski delavci in drugi, ki so se ukvarjali z nekmetijskimi dejavnostmi.

V drugi polovici 20. stoletja pa smo bili priča močnim spremembam. Prebivalstvo na podeželju je začelo opuščati kmetijstvo in se seliti v mesta. Procesu opuščanja kmetijstva pravimo **deagrarizacija**, močnemu širjenju mest in mestnega načina življenja pa **urbanizacija** (Senegačnik, 2012).

Hkrati s tem pa se začnejo v podeželskih naseljih v bližini večjih mest dogajati velike spremembe. Nastajajo nove stanovanjske soseske z modernimi stavbami, nekdanje kozolce, hleve in druge gospodarske objekte spremenijo v skladišča in delavnice. Za takšna naselja, ki so močno spremenila svojo gospodarsko usmerjenost in izgled se uveljavi naziv **urbanizirano podeželsko naselje** (Senegačnik, 2012).

VZROKI IN POSLEDICE SUBURBANIZACIJE

Vzrokov za pojav suburbanizacije v drugi polovici 20. stoletja je veliko. Številni (predvsem ameriški) avtorji kot glavni vzrok navajajo pospešeno motorizacijo prebivalstva. To v praksi pomeni, da se ljudje z nakupom avtomobila in z relativno majhnimi transportnimi stroški lahko vozijo v službo tudi več deset kilometrov dnevno. Nekakšen ideal srednjega in bogatejšega sloja je tako postala hiša v predmestju in služba v središču mesta (Svetic, 2006).

Pogosti razlog za selitve ljudi iz mest na njihovo obrobje je tudi zmanjšana bivalna prednost mest. Če je še pred pol stoletja veljalo, da je bivanje v mestu (v primerjavi z vaškim oz. kmetijskim podeželjem) udobnejše, svobodnejše in modernejše, pa danes pogosto velja prav nasprotno. Prenaseljena mesta so postala nevarnejša, bolj umazana, hrupna in tako za številne ljudi nezanimiva.

Razvoj informacijske in telekomunikacije infrastrukture je imel prav tako velik pomen. Danes je razlika med infrastrukturo v mestu in na njegovem obrobju zanemarljivo majhna. Lahko bi rekli, da imajo ljudje v predmestjih prav enako dostopnost do vodovoda, elektrike, kanalizacijskega omrežja in interneta kot v središču mesta.

Glavna posledica suburbanizacije je *širjenje mestnega načina življenja v okolico mest* (Svetic, 2006). Suburbanizaciji se je prilagodila prometna in informacijska infrastruktura, povečal se je pretok ljudi, dejavnosti in delovnih mest med mestom in okolico. Tako so v predmestjih nastali številni trgovski centri in pogosto se zgodi, da morajo ljudje, ki živijo v mestu po nakupih v predmestje. V mestu so pretežno ostale samo specializirane trgovine. Posledica vsega naštetega je seveda povečana dnevna migracija prebivalstva.

KAZALCI SUBURBANIZACIJE

Kazalcev suburbanizacije je zelo veliko. Najprej je potrebno omeniti **demografske** spremembe. Strokovnjaki med njimi najpogosteje izpostavljajo rast števila prebivalcev, povečevanje deleža priseljenega prebivalstva in povečevanje deleža dnevnih migrantov.

Poleg demografskih se v suburbaniziranem naselju kažejo tudi **prostorske** spremembe. V suburbaniziranih naseljih se povečuje gradnja novih stavb, kmetijske površine se spreminjajo v neekmetijske, gradi in posodablja se infrastruktura in podobno.

Omeniti pa je potrebno še **ekonomske** kazalce, med katerimi so najpomembnejši zmanjševanje deleža kmečkega prebivalstva, razmah neekmetijskih dejavnosti in rast deleža delovno aktivnega prebivalstva.

Vseh naštetih kazalcev v naši raziskovalni nalogi iz različnih vzrokov nismo mogli zajeti. Zato smo se odločili, da podrobneje proučimo tri:

- rast števila prebivalcev
- delež priseljenega prebivalstva in dnevnih migracij
- gradnja novih stanovanj.

Podatke za izbrane kazalce smo nato poiskali na spletnih straneh Statističnega urada Republike Slovenije in jih analizirali.

2.2. NASELJA V MESTNI OBČINI CELJE

Mestna občina Celje meri 95 km² in spada med srednje velike občine v Sloveniji. V Mestni občini Celje je 39 naselij. Poleg mesta Celje je v Mestni občini še 38 podeželskih naselij. Večji del občine leži na nadmorski višini med 250 in 400 metri. Na območju celotne občine je leta 2014 živelo 48868 prebivalcev.

V spodnji tabeli je prikazano število prebivalcev v naseljih MO Celje leta 2014 in nadmorska višina teh naselij.

Tabela1: Število prebivalcev v naseljih MO Celje leta 2014 in nadmorska višina teh naselij

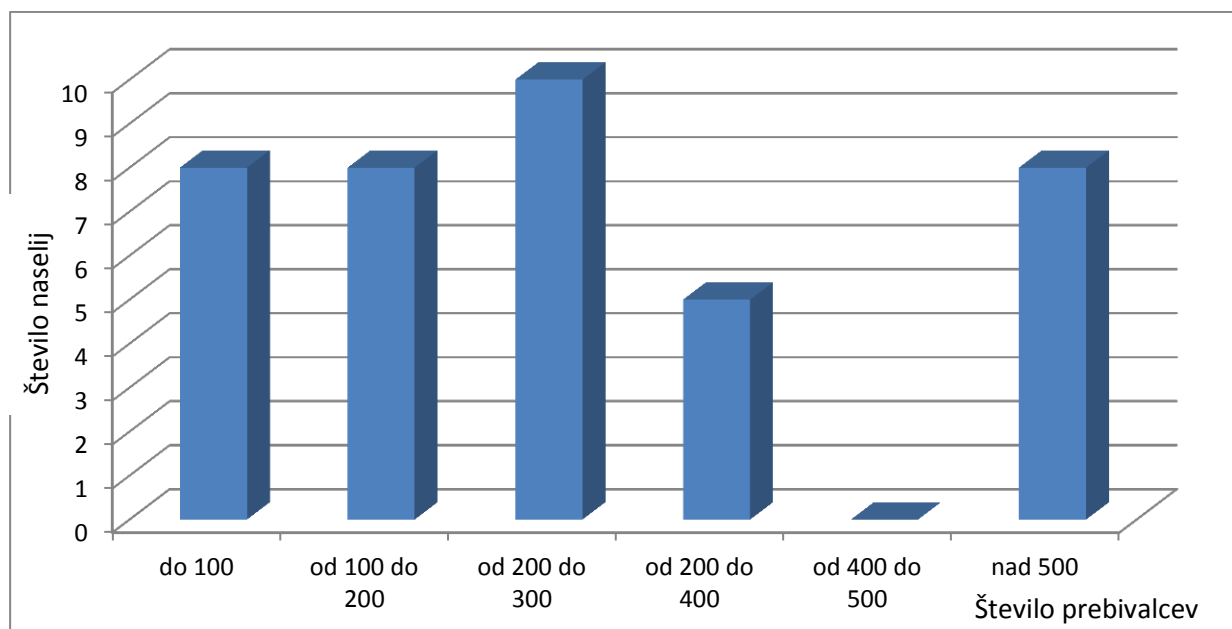
naselje	Število prebivalcev leta 2014	Nadmorska višina v metrih
Brezova	253	322
Bukovžlak	375	264
Celje	37628	238
Dobrova	211	263
Glinsko	37	296
Gorica pri Šmartnem	573	283
Jezerce pri Šmartnem	62	393
Košnica pri Celju	610	315
Lahovna	111	283
Leskovec	186	250
Lipovec pri Škofji vasi	42	280
Ljubečna	1075	260
Loče	121	293
Lokrovec	304	253
Lopata	643	254
Medlog	291	241
Osenca	90	312
Otemna	115	333
Pečovnik	253	285
Pepelno	107	331
Prekorje	372	281
Rožni Vrh	144	348
Runtole	33	258
Rupe	85	391
Slance	89	253
Slatina v Rožni dolini	238	299

Šentjungert	145	428
Škofja vas	524	257
Šmarjeta pri Celju	219	246
Šmartno v Rožni dolini	268	316
Šmiklavž pri Škofji vasi	209	271
Teharje	323	255
Tremerje	59	242
Trnovlje pri Celju	1241	245
Vrhe	235	279
Začret	340	250
Zadobrova	897	255
Zvodno	254	331
Žepina	106	258

Vir podatkov: https://sl.wikipedia.org/wiki/Mestna_ob%C4%8Dina_Celje

Kot vidimo iz podatkov, po številu prebivalcev močno izstopa mesto Celje, v katerem živijo približno tri četrtine vseh prebivalcev v občini. Število naselij glede na število prebivalcev je prikazano v spodnjem grafikonu.

Grafikon 1: Število naselij v MO Celje glede na število prebivalcev leta 2014

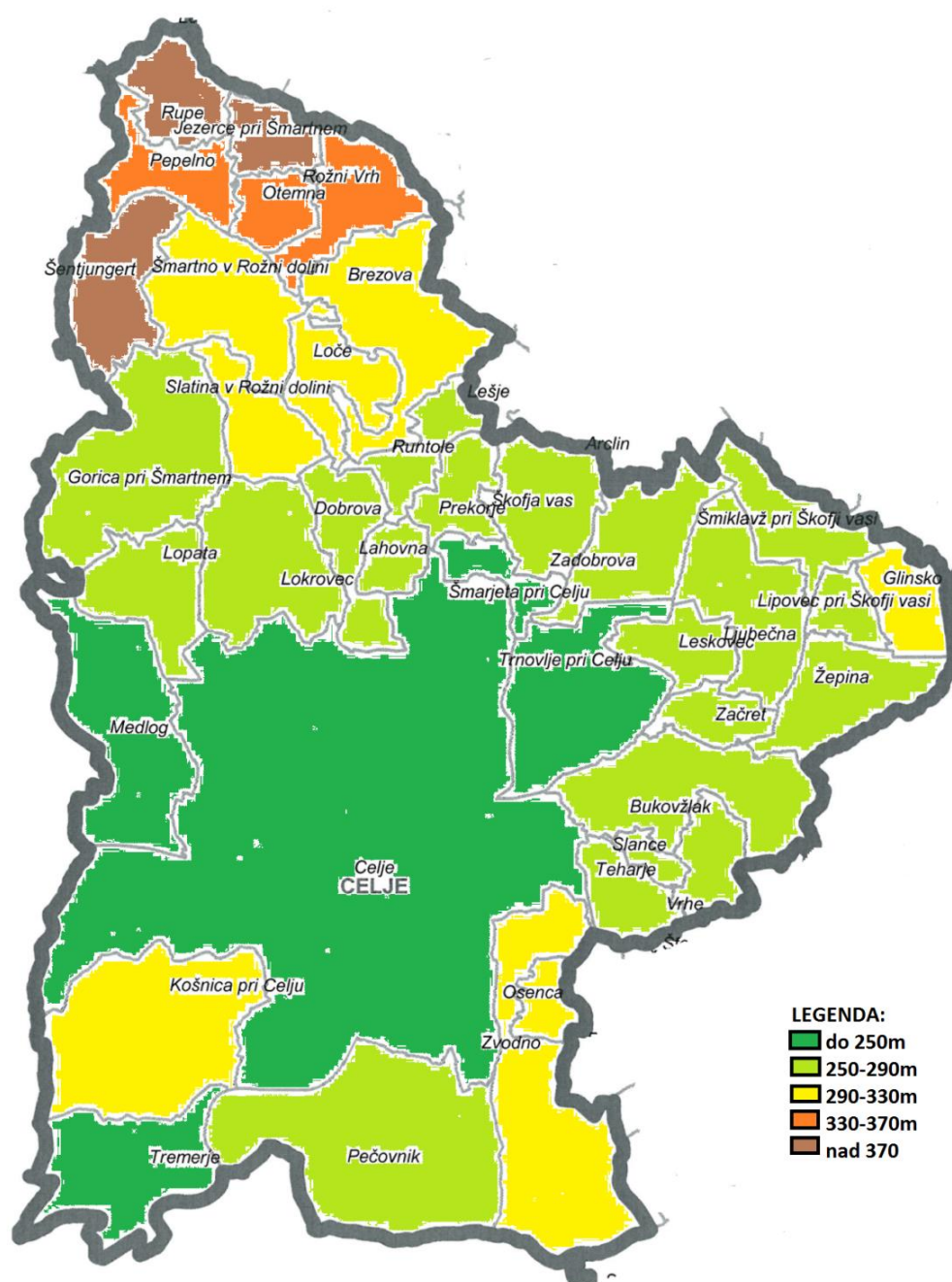

V Mestni občini Celje prevladujejo naselja, ki imajo med 200 in 300 prebivalci. Precej je tudi naselij z manj kot 200 prebivalci, takšnih z več kot 500 pa je le osem. Poleg Celja so to še: Trnovlje pri Celju (1214 preb.), Ljubečna (1075 preb.), Zadobrova (897 preb.), Lopata

(643 preb.), Košnica pri Celju (610 preb.), Gorica pri Šmartnem (573 preb.) in Škofja vas (524 preb.).

Nadmorska višina naselij je prikazana na kartogramu na naslednji strani.

Kartogram 1: Nadmorska višina naselij v Mestni občini Celje

2.3. STATISTIČNI POPISI PREBIVALSTVA

Glavni vir za proučevanje značilnosti prebivalstva v Sloveniji so statistični popisi prebivalstva. Po drugi svetovni vojni so bili popisi prebivalstva v letih 1948, 1953, 1961, 1971, 1981, 1991 in 2002. Leta 2011 je bil izveden tako imenovani registrski popis prebivalstva.

Nekoč so bili rezultati popisov objavljeni v različnih publikacijah, danes pa so dostopni na spletnih straneh Statističnega urada Republike Slovenije. Nekateri podatki pa javnosti niso dostopni, a jih SURS posreduje tistim, ki jih potrebujejo za raziskovalne namene.

V naši raziskovalni nalogi smo pretežno uporabljali podatke iz popisov v letih 1991, 2002 in 2011, nekaj novejših podatkov pa smo našli tudi na spletnem portalu SI-STAT. Pri tem smo naleteli tudi na težavo, da v vseh popisih niso vedno prikazani isti podatki. Zato je včasih nemogoče kakšen pokazatelj primerjati v daljšem časovnem obdobju. Prav tako je treba poudariti, da Statistični urad zbira relativno malo podatkov za naselja, zaradi majhnega števila prebivalcev v teh naseljih pa določenih podatkov zaradi statistične zaupnosti ne smejo objaviti.

3. OSREDNJI DEL NALOGE

Pri ugotavljanju stopnje urbaniziranosti podeželskih naselij v MO Celje smo uporabljali statistične podatke, dostopne na spletnih straneh Statističnega urada Republike Slovenije. Kot je bilo pojasnjeno že v uvodu, se stopnja suburbanizacije kaže v številnih pokazateljih. Mi smo se omejili na:

- Spremembe števila prebivalcev v naseljih.
- Delež priseljenega prebivalstva.
- Dnevne selitve.
- Gradnjo novih stanovanj.

Te kazalce smo analizirali s pomočjo obstoječih podatkov in jih predstavili v obliki kartogramov. Pri vsakem kazalcu smo skušali ugotoviti, v katerih naseljih se določena značilnost kaže izraziteje oz. nadpovprečno. Na koncu smo na osnovi te analize izdelali matriko, ki za vsako podeželsko naselje v MO Celje prikazuje, pri katerih kazalcih se kaže nadpovprečna stopnja urbanizacije.

Naj posebej opozorimo, da mesta Celje v analizi nismo upoštevali, saj smo proučevali urbanizacijo podeželskih naselij.

3.1. SPREMEMBE ŠTEVILA PREBIVALSTVA V NASELJIH MESTNE OBČINE CELJE

Eden izmed pokazateljev suburbanizacije v pokrajini je naraščanje števila prebivalcev v naseljih, ki ležijo v bližini mesta, v našem primeru Celja. Zato smo poiskali podatke o številu prebivalcev v naseljih MO Celje po drugi svetovni vojni. Podatki so dosegljivi za tista leta, ko je bil izveden popis prebivalstva (1953, 1961, 1971, 1981, 1991 in 2002) ter za leto 2014. Podatke smo prikazali v spodnji tabeli.

Tabela 2: Število prebivalcev v naseljih MOC v letih 1953, 1961, 1971, 1981, 1991, 2002 in 2014

naselje	leto	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2014
Brezova		219	202	222	200	202	189	253
Bukovžlak		482	586	552	488	366	313	375
Celje		19875	24413	31305	33033	42155	37935	37628
Dobrova		468	480	596	363	175	192	211
Glinsko		40	31	53	51	43	37	37
Gorica pri Šmartnem		248	303	405	387	473	524	573
Jezerce pri Šmartnem		56	57	67	56	46	60	62
Košnica pri Celju		221	263	348	489	591	577	610
Lahovna		86	111	99	98	94	93	111
Leskovec		172	179	184	188	183	197	186
Lipovec pri Škofji vasi		39	37	23	24	25	34	42
Ljubečna		463	479	531	630	812	940	1075

Suburbanizacija na območju Mestne občine Celje

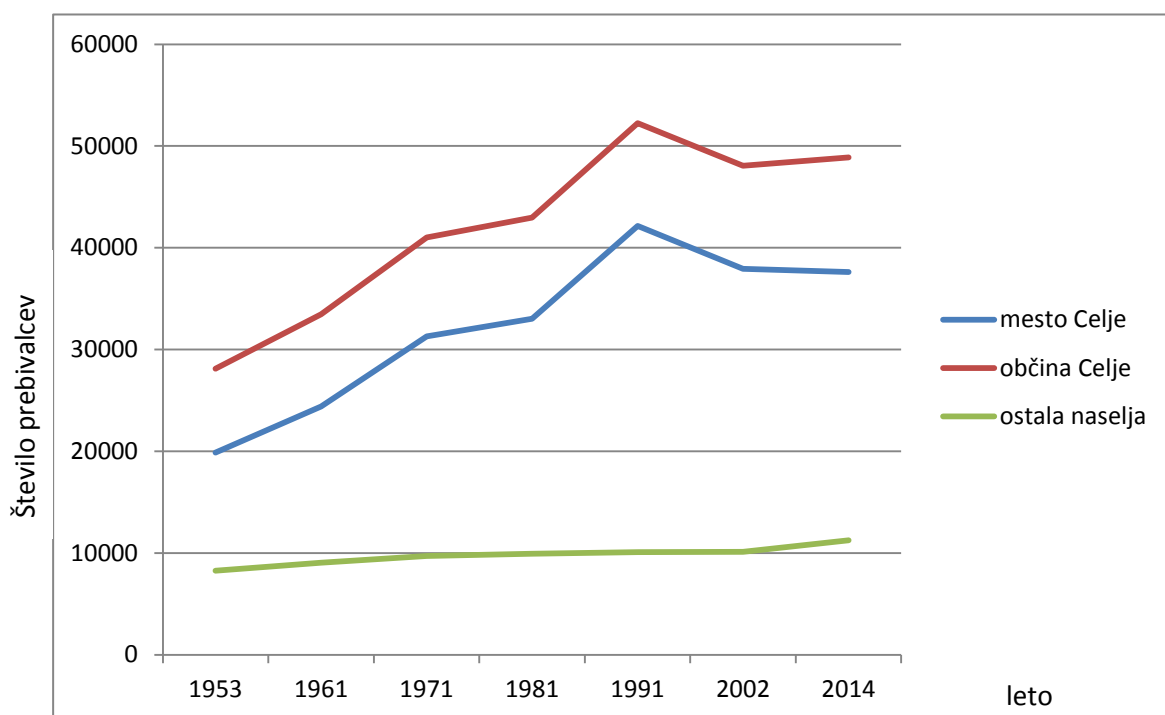
Loče	122	120	110	107	110	109	121
Lokrovec	194	212	258	276	255	280	304
Lopata	281	380	402	583	568	583	643
Medlog	456	321	350	296	312	285	291
Osenca	80	85	68	61	66	84	90
Otemna	97	90	92	83	95	101	115
Pečovnik	402	460	436	398	334	246	253
Pepelno	77	67	81	78	112	112	107
Prekorje	82	96	136	321	426	406	372
Rožni Vrh	134	115	103	123	138	124	144
Runtole	48	41	26	28	7	29	33
Rupe	86	87	80	86	71	78	85
Slance	132	127	113	117	110	86	89
Slatina v Rožni dolini	104	110	110	110	128	171	238
Šentjungert	106	107	82	95	89	107	145
Škofja vas	317	364	410	417	383	381	524
Šmarjeta pri Celju	145	185	188	173	181	194	219
Šmartno v Rožni dolini	206	206	225	237	260	292	268
Šmiklavž pri Škofji vasi	153	196	210	260	194	198	209
Teharje	442	471	413	296	276	259	323
Tremerje	107	114	108	96	103	76	59
Trnovlje pri Celju	1312	1391	1392	1288	1188	1086	1241
Vrhe	197	207	241	232	221	218	235
Začret	250	315	409	382	296	272	340
Zadobrova	544	648	799	852	823	837	897
Zvodno	54	181	254	223	234	250	254
Žepina	93	100	120	103	100	93	106
MO Celje	28122	33457	41005	42965	52245	48048	48868
Vsa naselja brez Celja	8247	9044	9700	9932	10090	10113	11240
% mesta Celje v MO Celje	71%	72%	76%	77%	80%	79%	76%

Vir podatkov: Statistični popisi prebivalstva

Iz teh podatkov smo nato izračunali, kolikšen delež prebivalcev MO Celje je živel v samem mestu Celje. Kot vidimo se ta delež giblje med 70% in 80%. To pomeni da zelo velik delež prebivalstva občine predstavlja mesto Celje. Podrobnejša analiza pa pokaže, da se je delež prebivalcev mesta Celje v celotni občini do leta 1991 precej povečal. To smo pričakovali, saj je bila za obdobje do leta 1991 značilna močna urbanizacija. Po letu 1991, še posebej pa po letu 2002 pa je se je ta delež spet zmanjševal, kar je gotovo tudi pokazatelj suburbanizacije.

Na osnovi podatkov iz tabele smo narisali graf, ki prikazuje spreminjanje števila prebivalcev v mestu Celje, v ostalih naseljih in v celotni občini Celje po letu 1953. S tem smo želeli ugotoviti, ali je med mestom in občino, kamor spadajo poleg Celja še druga naselja, kakšna razlika.

Grafikon 2: Spreminjanje števila prebivalcev v mestu Celje in občini Celje med letoma 1953 in 2002

Iz grafa lahko razberemo, da je število prebivalcev do leta 1991 močno naraščalo. To še posebej velja za mesto Celje in posledično tudi za celotno občino. Po letu 1991 pa številu prebivalcev v mestu in občini precej upade. Prav v zadnjem desetletju pa opazimo zanimiv pojav: število prebivalcev v mestu še naprej počasi upada, število prebivalcev v ostalih mestih pa narašča. Na osnovi te ugotovitve lahko rečemo, da se je proces suburbanizacije na območju MO Celje začel šele na prehodu iz 20. v 21. stoletje. To dejstvo pa potrjuje tudi našo prvo hipotezo.

Seveda pa je potrebno opozoriti, da se prebivalci iz mesta Celje niso selili samo v druga naselja naše občine ampak tudi v naselja sosednjih občin (Vojnik, Šentjur, Žalec in druga).

Da bi ugotovili, kako se je spreminjalo število prebivalcev v posameznih naseljih po letu 1991, smo izračunali indekse rasti števila prebivalcev. Izračunali smo indekse med letoma 1991 in 2002, med letoma 2002 in 2014 ter med letoma 1991 in 2014. Ti indeksi so prikazani v spodnji tabeli.

Tabela 3: Indeksi rasti števila prebivalcev v podeželskih naseljih MOC

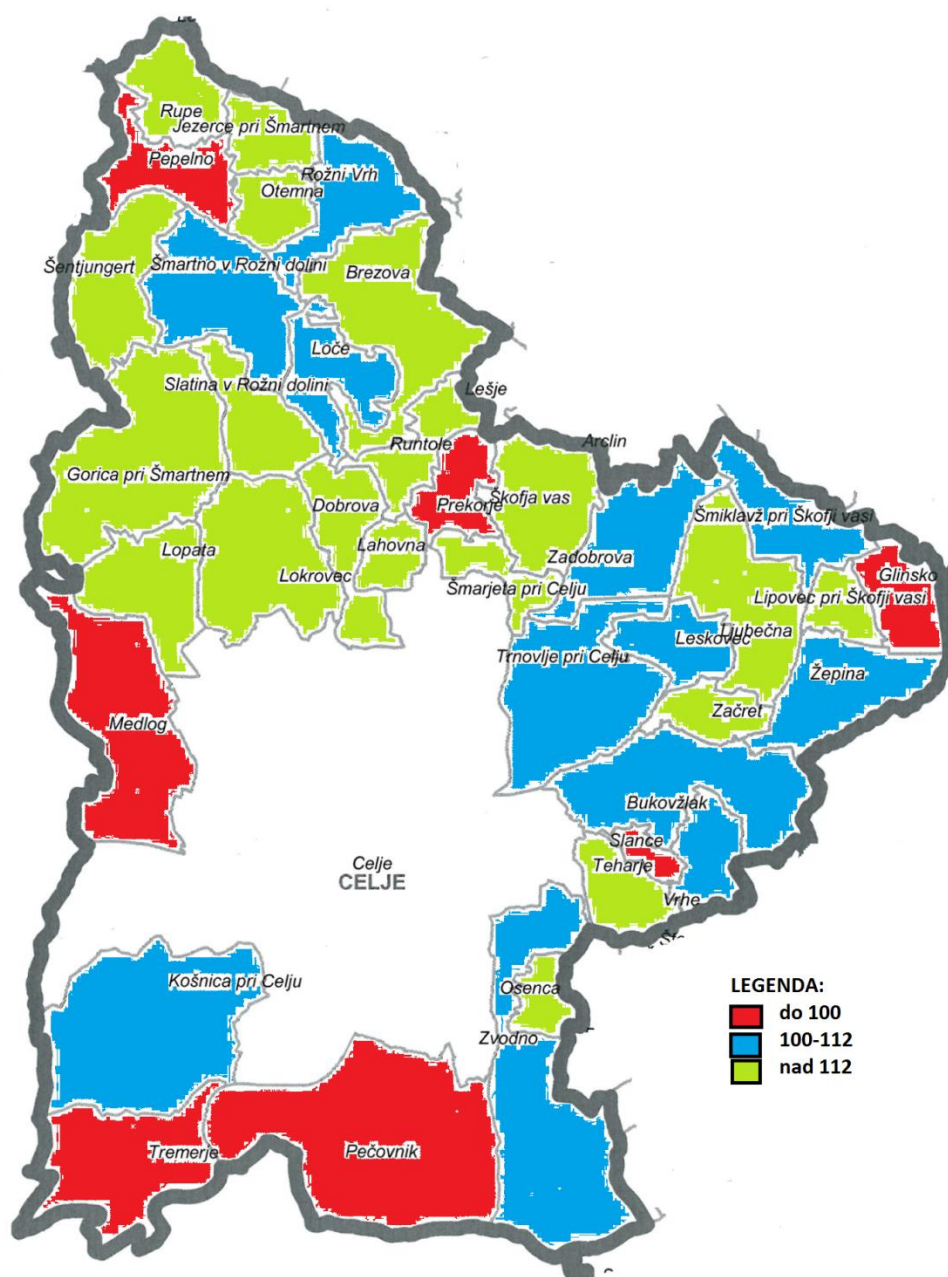
Naselje	Indeks 1991/2002 1991=100	Indeks 2002/2014 2002=100	Indeks 1991/2014 1991=100
Brezova	94	134	125
Bukovžlak	86	120	102
Dobrova	110	110	121
Glinsko	86	100	86
Gorica pri Šmartnem	111	109	121
Jezerce pri Šmartnem	130	103	135
Košnica pri Celju	98	106	103
Lahovna	99	119	118
Leskovec	108	111	102
Lipovec pri Škofji vasi	136	124	168
Ljubečna	116	114	132
Loče	99	111	110
Lokrovec	110	109	119
Lopata	103	110	113
Medlog	91	102	93
Osenca	127	107	136
Otemna	106	114	121
Pečovnik	74	103	76
Pepelno	100	96	96
Prekorje	95	92	87
Rožni Vrh	90	116	104
Runtole	414	114	171
Rupe	110	109	120
Slance	78	103	81
Slatina v Rožni dolini	134	139	186
Šentjungert	120	136	163
Škofja vas	99	138	137
Šmarjeta pri Celju	107	113	121
Šmartno v Rožni dolini	112	92	103
Šmiklavž pri Škofji vasi	102	106	108
Teharje	94	125	117
Tremerje	74	78	57
Trnovlje pri Celju	91	114	104
Vrhe	99	108	106
Začret	92	125	115
Zadobrova	102	107	109
Zvodno	107	102	109
Žepina	93	106	106
Povprečje	110	111	112

Vir podatkov: Statistični popisi prebivalstva

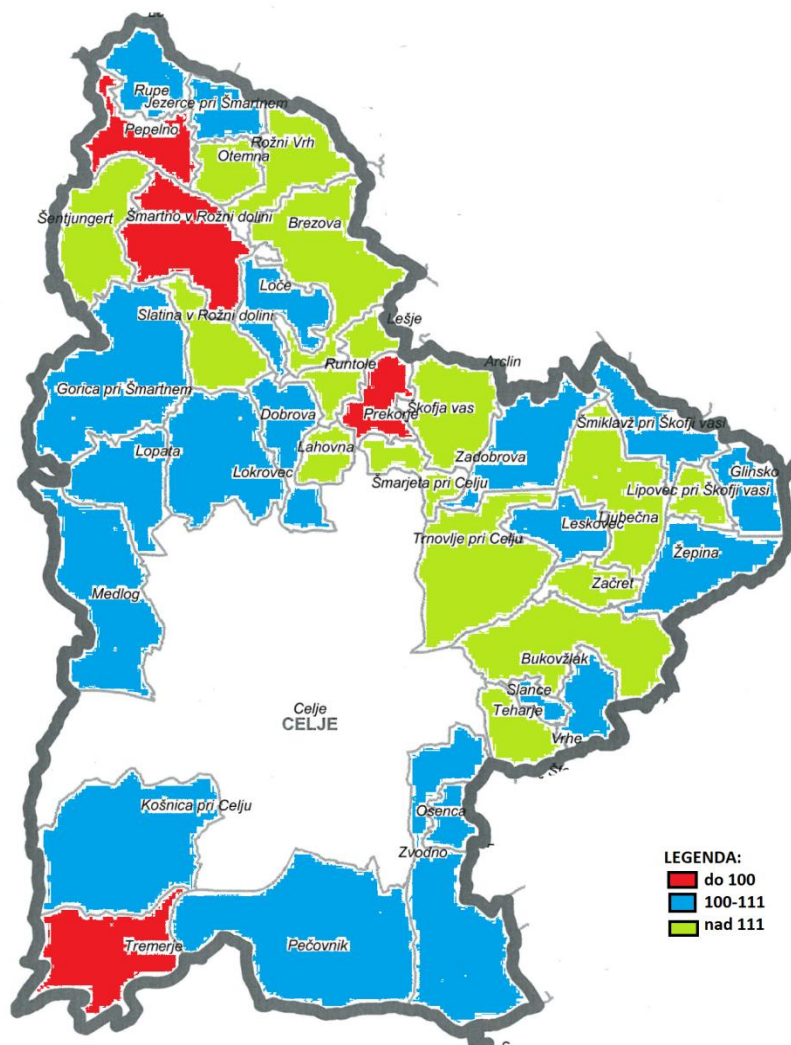
Kot vidimo, so indeksi med naselji zelo različni. Indeks nad 100 pomeni, da se je število prebivalcev v naselju med letoma povečalo (večji kot je, bolj se je povečalo), indeks pod 100 pa pomeni, da se je število prebivalcev v naselju med letoma zmanjšalo. Izračunali smo tudi povprečni indeks za vsa naselja v občini, ki je bil v vseh treh primerih okoli 110. To pomeni, da se je število prebivalcev v povprečju povečalo za 10%.

Na osnovi izračunanih indeksov smo izdelali dve karti. Prva prikazuje indekse rasti števila prebivalstva med letoma 1991 in 2014, druga pa med letoma 2002 in 2014. V obeh primerih smo rangirali naselja v tri kategorije. V prvi so naselja, ki so imela v določenem obdobju negativni indeks, torej se je v njih število prebivalcev zmanjšalo. V drugem rangi so naselja z indeksom med 100 in 110, kar pomeni, da se je v njih število prebivalcev sicer povečalo, a podpovprečno. V tretji kategoriji pa so naselja z nadpovprečno rastjo števila prebivalcev, torej tista, ki imajo indeks rasti nad 110.

Kartogram 2: Indeks rasti števila prebivalstva med letoma 1991 in 2014 v podeželskih naseljih v Mestni občini Celje

Kartogram 3: Indeks rasti števila prebivalstva med letoma 2002 in 2014 v podeželskih naseljih v Mestni občini Celje

Iz obeh kart lahko vidimo, da je naselij, kjer se je število prebivalcev zmanjševalo, zelo malo. Zanimivo pa je, da so med temi naselji nekatera prav v neposredni bližini Celja. Najbolj so nas zanimala naselja, v katerih je bila rast števila prebivalcev nadpovprečno visoka. Takšnih naselij je bilo v obdobju 1991-2014 kar 19, kar je natančno polovica vseh naselij v občini. Tudi v obdobju med letoma 2002 in 2014 je bilo takšnih naselij veliko, kar 15. Pogled na karto nam pove, da večina naselij z nadpovprečno rastjo števila prebivalcev leži severno in severovzhodno od Celja.

Seveda pa nam izračunani indeksi ne povedo vsega. V primeru manjših naselij, so lahko indeksi tudi varljivi, saj že ob majhnem povečanju števila prebivalcev indeks močno naraste. Tako se je na primer v naselju Jezerce pri Šmartnem število prebivalcev med letoma 1991 in 2014 povečalo le za 16 ljudi, a ker gre za majhno naselje je izračunan indeks nadpovprečno visok, kar 135. Zato smo se odločili, da poleg indeksov izračunamo tudi absolutne vrednosti, torej dejansko razliko v številu prebivalcev v naseljih med letoma 1991 in 2014. Ti podatki so prikazani v spodnji tabeli.

Tabela 4: Razlika v število prebivalcev v podeželskih naseljih MO Celje med letoma 1991 in 2014

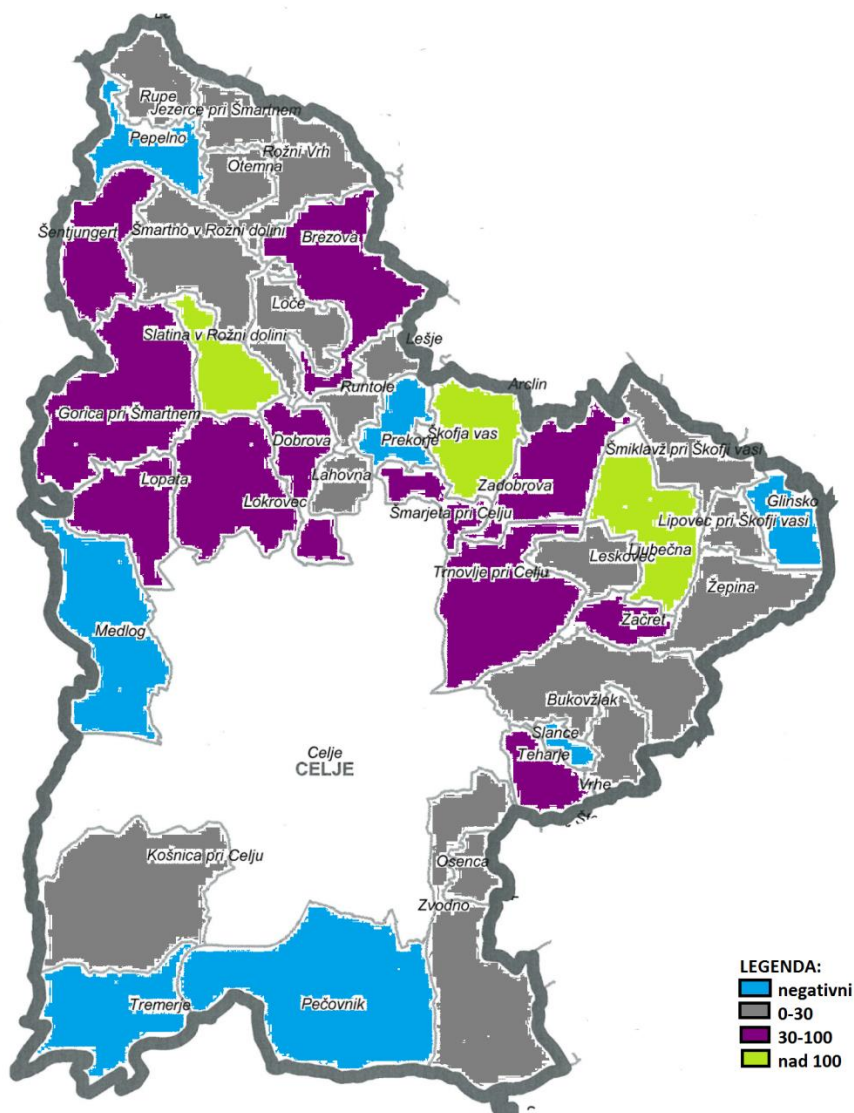
naselje	Število prebivalcev leta 1991	Število prebivalcev leta 2014	Razlika med letoma 1991 in 2014
Brezova	202	253	51
Bukovžlak	366	375	9
Dobrova	175	211	36
Glinsko	43	37	-6
Gorica pri Šmartnem	473	573	100
Jezerce pri Šmartnem	46	62	16
Košnica pri Celju	591	610	19
Lahovna	94	111	17
Leskovec	183	186	3
Lipovec pri Škofji vasi	25	42	17
Ljubečna	812	1075	263
Loče	110	121	11
Lokrovec	255	304	49
Lopata	568	643	75
Medlog	312	291	-21
Osenca	66	90	24
Otemna	95	115	20
Pečovnik	334	253	-81
Pepelno	112	107	-5
Prekorje	426	372	-54
Rožni Vrh	138	144	6
Runtole	7	33	26
Rupe	71	85	14
Slance	110	89	-21
Slatina v Rožni dolini	128	238	110
Šentjungert	89	145	56
Škofja vas	383	524	141
Šmarjeta pri Celju	181	219	38
Šmartno v Rožni dolini	260	268	8
Šmiklavž pri Škofji vasi	194	209	15
Teharje	276	323	47

Tremerje	103	59	-44
Trnovlje pri Celju	1188	1241	53
Vrhe	221	235	14
Začret	296	340	44
Zadobrova	823	897	74
Zvodno	234	254	20
Žepina	100	106	6
Povprečje			30

Vir podatkov: Statistični popisi prebivalstva

Izračunano razliko v številu prebivalcev med letoma 1991 in 2014 smo prikazali tudi na kartogramu.

Kartogram 4: Razlika v številu prebivalcev med letoma 1991 in 2014 v podeželskih naseljih v Mestni občini Celje

Karta je precej podobna prejšnjima dvema, kar smo tudi pričakovali. Naselja z največjim povečanjem števila prebivalcev se nahajajo severno od Celja. Pri tem še posebej izstopajo naselja Ljubečna, Škofja vas in Slatina v Rožni dolini, v katerih se je v dobrem desetletju število prebivalcev povečalo za več kot 100.

Na koncu smo poiskali še tista naselja, ki so po vseh treh obravnavanih kazalcih (indeks 2002-2014, indeks 1991-2014 in razlika 1991-2014) nad povprečjem. Takšnih naselij je 8: Šentjungert, Slatina v Rožni dolini, Brezova, Škofja vas, Šmarjeta pri Celju, Ljubečna, Začret in Teharje. Vseh osem leži severno in vzhodno od Celja. Lahko ugotovimo, da je teh 8 naselij glede na rast števila prebivalcev v zadnjih dveh desetletjih najbolj suburbaniziranih.

3.2. DELEŽ PRISELJENEGA PREBIVALSTVA V PODEŽELSKIH NASELJIH V MESTNI OBČINI CELJE

Pomemben pokazatelj selitvene aktivnosti v posameznem naselju je podatek o deležu priseljenega prebivalstva v naselju. Podatek nam pove, kolikšen delež prebivalcev v naselju živi v njem od rojstva (t.i. domorodno ali avtohtono prebivalstvo) in kolikšen delež prebivalstva se je v naselje priselil.

Seveda vse selitve niso povezane s suburbanizacijo, saj se ljudje selimo iz najrazličnejših vzrokov. Spodnja tabela nam prikazuje delež priseljenega prebivalstva v naseljih v MO Celje leta 2002.

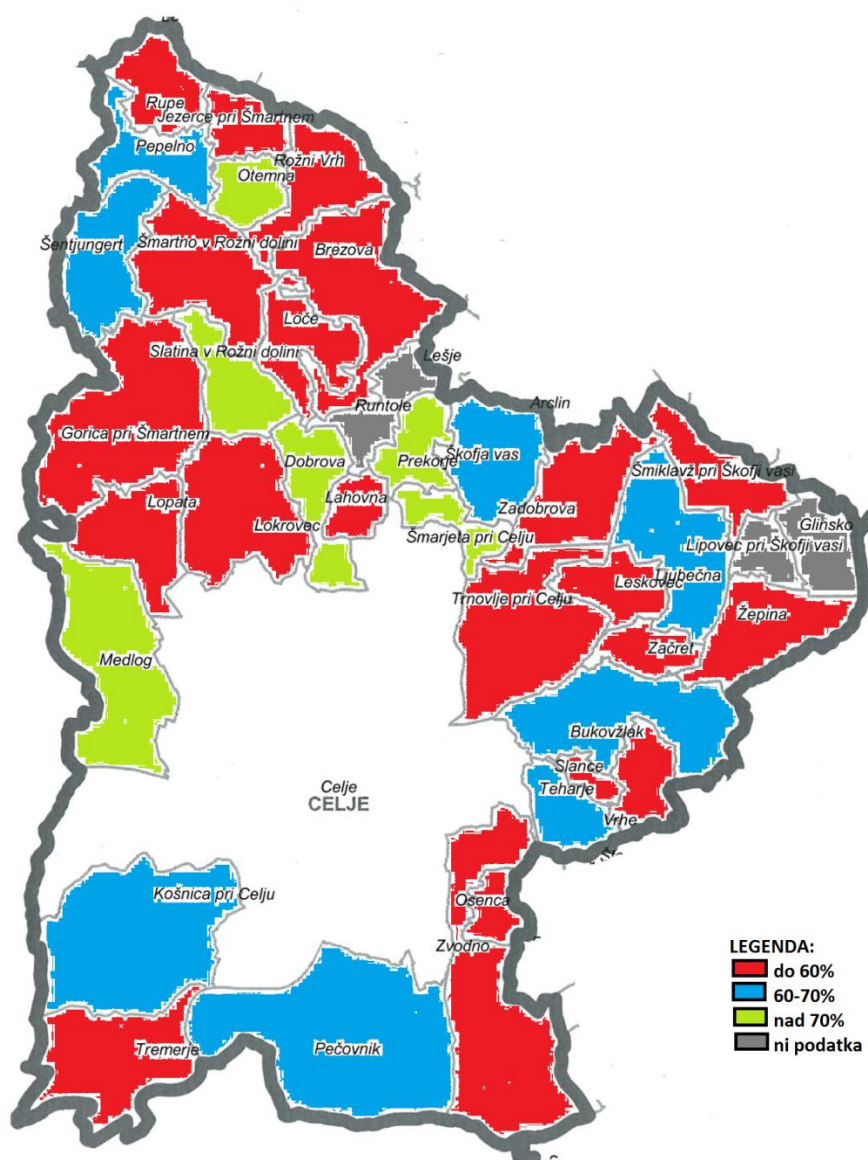
Tabela 5:Število in delež priseljenega prebivalstva v podeželskih naseljih MO Celje leta 2002

naselja	Skupaj prebivalcev	vseh priseljenih	% vseh priseljenih
Brezova	198	83	42
Bukovžlak	329	208	63
Dobrova	191	172	90
Glinsko	37	z	/
Gorica pri Šmartnem	522	310	59
Jezerce pri Šmartnem	62	34	55
Košnica pri Celju	590	385	65
Lahovna	92	43	47
Leskovec	199	118	59
Lipovec pri Škofji vasi	34	z	/
Ljubečna	940	627	67
Loče	110	44	40
Lokrovec	279	148	53
Lopata	588	338	57
Medlog	286	204	71
Osenca	84	50	59
Otemna	101	79	78
Pečovnik	259	164	63

Pepelno	117	70	60
Prekorje	405	339	84
Rožni Vrh	133	60	45
Runtole	29	z	/
Rupe	78	39	50
Slance	85	48	56
Slatina v Rožni dolini	168	129	77
Šentjungert	114	70	61
Škofja vas	386	263	68
Šmarjeta pri Celju	196	139	71
Šmartno v Rožni dolini	294	151	51
Šmiklavž pri Škofji vasi	200	110	55
Teharje	256	169	66
Tremerje	75	42	56
Trnovlje pri Celju	1109	649	59
Vrhe	227	130	57
Začret	273	162	59
Zadobrova	848	470	55
Zvodno	254	100	39
Žepina	96	50	52
Povprečje			60

Vir podatkov: Statistični popisi prebivalstva
 z- podatek ni dostopen zaradi statistične zaupnosti

Kartogram 5: Delež priseljenega prebivalstva v podeželskih naseljih MO Celje leta 2002

V večini naselij je bil leta 2002 delež priseljenega prebivalstva med 50% in 70%. To pomeni, da je v večini naselij več kot polovica prebivalcev takih, ki so se v to naselje priselili. V šestih naseljih pa je ta delež višji od 70%. Vseh šest leži severno od Celja. Tako visok delež je lahko posledica različnih vzrokov, v vsakem primeru pa nam pove, da so to naselja, v katera so se v preteklosti množično priseljevali. Še posebej lahko izpostavimo naselje Dobrova, v katerem živi kar 90% prebivalcev, ki so se v naselje priselili.

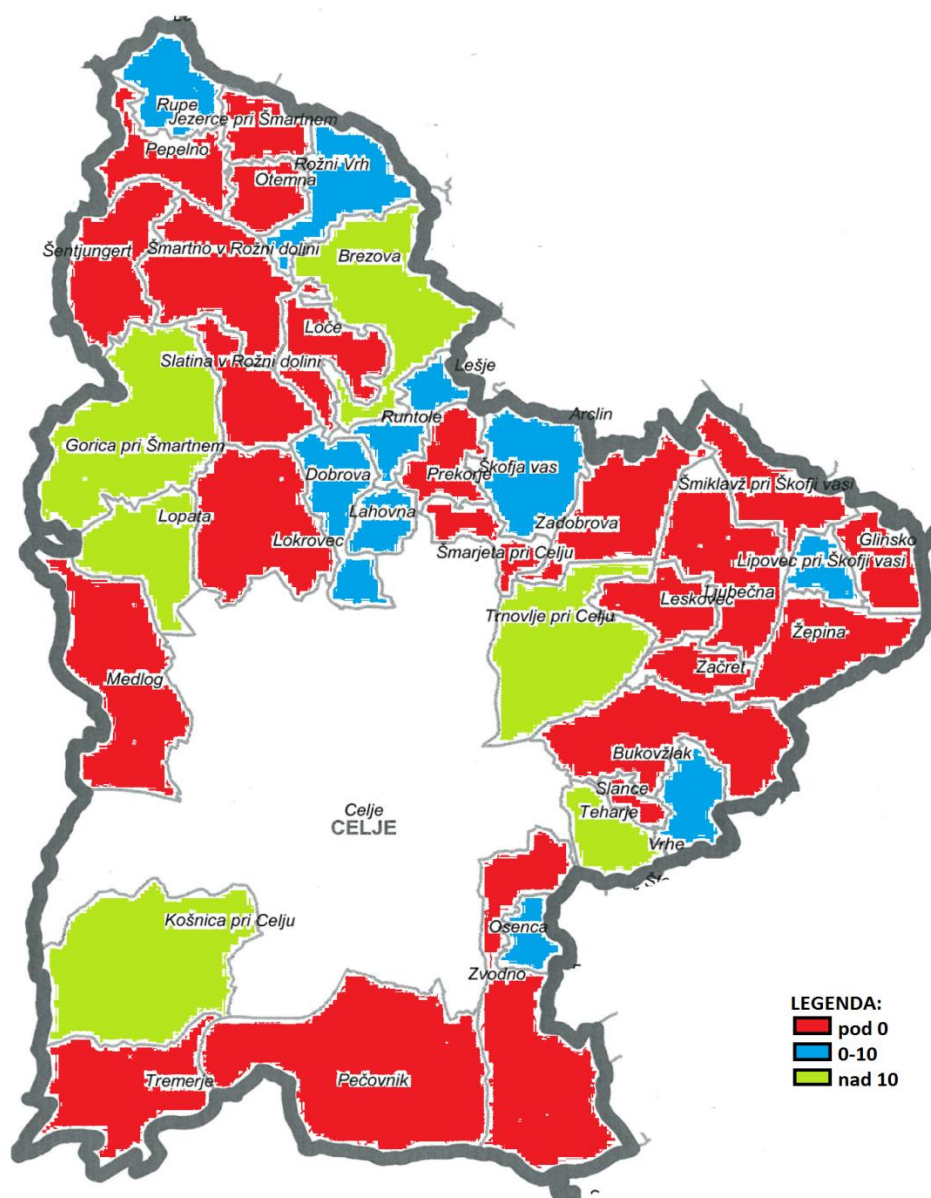
Pomemben pokazatelj urbanizacije podeželskega naselja je tudi število priseljenih prebivalcev v posameznih letih. V spodnji tabeli so prikazani podatki o številu priseljenih in odseljenih prebivalcev v naselja Mestne občine Celje leta 2013 ter selitveni prirast.

Tabela 6: Selitveni prirast v podeželskih naseljih MO Celje leta 2013

naselje			
	Število priseljenih	Število odseljenih	Selitveni prirast
Brezova	19	8	11
Bukovžlak	29	36	-7
Dobrova	13	10	3
Glinsko	2	3	-1
Gorica pri Šmartnem	60	29	31
Jezerce pri Šmartnem	0	5	-5
Košnica pri Celju	44	30	14
Lahovna	5	1	4
Leskovec	15	21	-6
Lipovec pri Škofji vasi	3	0	3
Ljubečna	56	70	-14
Loče	4	10	-6
Lokrovec	11	13	-2
Lopata	65	41	24
Medlog	11	15	-4
Osenca	10	1	9
Otemna	0	9	-9
Pečovnik	8	11	-3
Pepelno	2	6	-4
Prekorje	17	25	-8
Rožni Vrh	10	5	5
Runtole	1	1	0
Rupe	11	1	10
Slance	0	6	-6
Slatina v Rožni dolini	7	16	-9
Šentjungert	7	9	-2
Škofja vas	83	75	8
Šmarjeta pri Celju	7	11	-4
Šmartno v Rožni dolini	16	18	-2
Šmiklavž pri Škofji vasi	11	19	-8
Teharje	59	41	18
Tremerje	2	5	-3
Trnovlje pri Celju	91	80	11
Vrhe	26	18	8
Začret	24	34	-10
Zadobrova	38	45	-7
Zvodno	11	15	-4
Žepina	0	3	-3

Vir podatkov: (<http://www.stat.si>)

Kartogram 6: Selitveni prirast v podeželskih naseljih MO Celje leta 2013

Podatki za leto 2013 kažejo zanimivo sliko. Z rdečo barvo so označena tista naselja, v katerih je bilo leta 2013 več odseljenega kot priseljenega prebivalstva. Imajo torej negativen selitveni prirast. Z modro in rumeno pa so označena naselja s pozitivnim selitvenim

prirastom. Za nas so še posebej zanimiva tista, pri katerih je selitveni prirast večji od 10 prebivalcev. Ta naselja so: Gorica pri Šmartnem (31 prebivalcev), Lopata (24 prebivalcev), Teharje (18 prebivalcev), Košnica pri Celju (14 prebivalcev), Brezova in Teharje pri Celju (11 prebivalcev)

3.3. DNEVNE SELITVE V PODEŽELSKIH NASELJIH V MESTNI OBČINI CELJE

Eden od pokazateljev suburbanizacije so tudi povečane dnevne migracije prebivalcev iz kraja bivališča v kraj zaposlitve. V našem primeru gre torej za selitve prebivalcev iz obmestnih podeželskih naselij v Celje. Podatke o številu dnevnih migrantov smo poiskali na spletni strani Statističnega urada RS. Žal so edini zanesljivi podatki o številu dnevnih migrantov že nekoliko stari in so iz leta 2002, ko je bil opravljen popis prebivalstva. Ti podatki so prikazani v spodnji tabeli:

Tabela 7: Število in delež dnevnih migrantov v podeželskih naseljih MO Celje leta 2002

naselje	Št. delovno aktivnega preb.	Število dnevnih migrantov	% dnevnih migrantov
Brezova	69	54	78
Bukovžlak	118	99	84
Dobrova	75	63	84
Glinsko	-	-	-
Gorica pri Šmartnem	201	163	81
Jezerce pri Šmartnem	28	24	86
Košnica pri Celju	222	185	83
Lahovna	33	26	79
Leskovec	81	66	81
Lipovec pri Škofji vasi	-	-	-
Ljubečna	419	288	69
Loče	42	33	79
Lokrovec	104	87	75
Lopata	234	172	74
Medlog	107	84	79
Osenca	33	30	91
Otemna	41	36	88
Pečovnik	95	81	85
Pepelno	44	38	86
Prekorje	183	154	84
Rožni Vrh	46	34	74
Runtole	-	-	-
Rupe	34	29	85

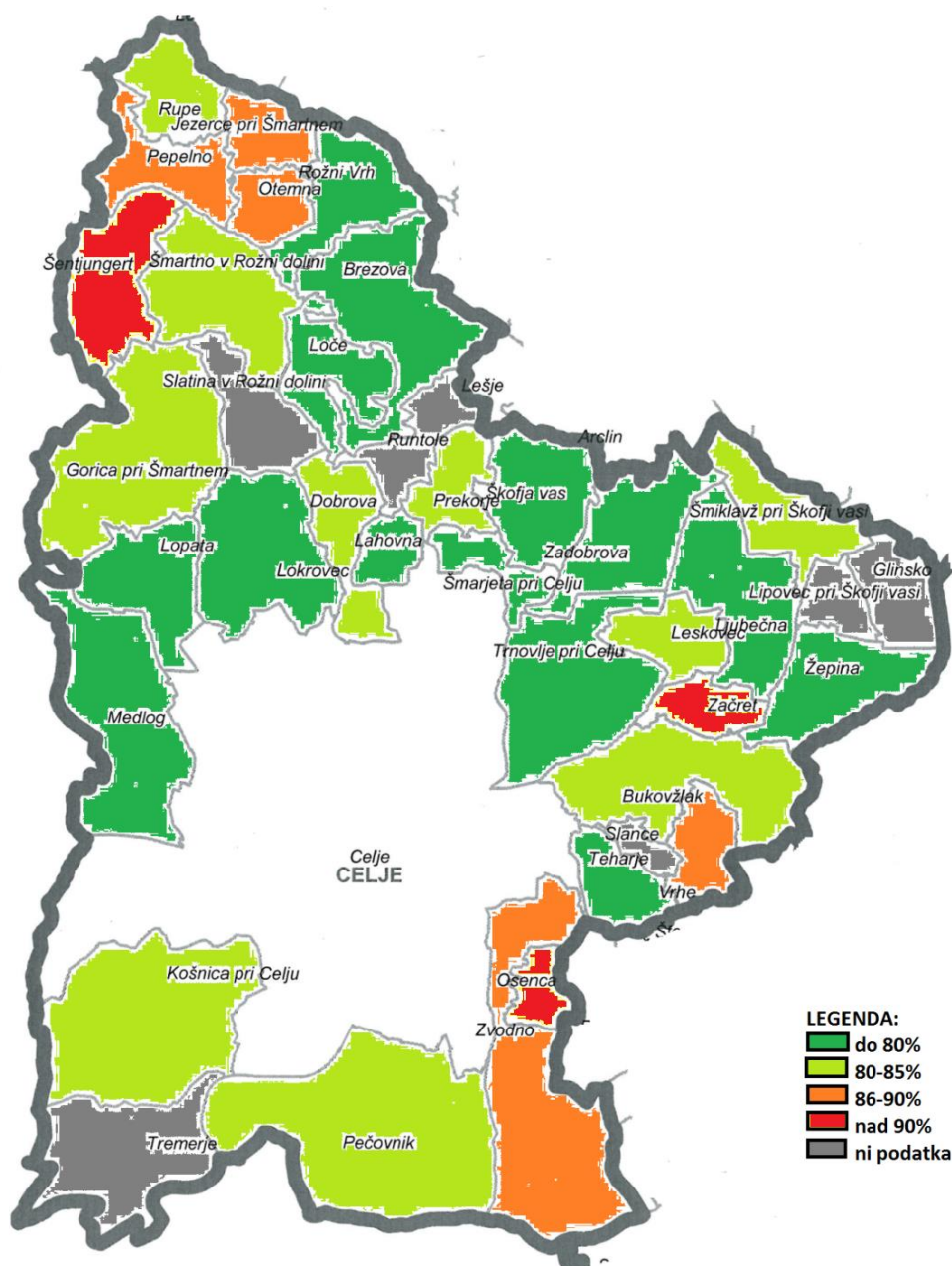
Slance	-	-	-
Slatina v Rožni dolini	z	23	-
Šentjungert	35	32	91
Škofja vas	150	106	71
Šmarjeta pri Celju	75	54	72
Šmartno v Rožni dolini	119	100	84
Šmiklavž pri Škofji vasi	73	62	85
Teharje	96	65	68
Tremerje	26	z	-
Trnovlje pri Celju	413	316	77
Vrhe	79	68	86
Začret	97	88	91
Zadobrova	344	271	79
Zvodno	95	84	88
Žepina	37	28	76

Vir podatkov: https://www.stat.si/popis2002/si/rezultati/rezultati_red.asp?ter=NAS-P&c=A&st=122

- ni podatka

z podatek ni dostopen zaradi statistične zaupnosti

Kartogram 7: Delež dnevnih migrantov v podeželskih naseljih MO Celje leta 2002

Kot vidimo, je delež dnevnih migrantov v večini naselij zelo visok in se giblje med 75% in 90%. To je zagotovo v veliki meri posledica dejstva, da gre za obmestna naselja. Večina naselij je majhnih in v njih ni veliko delovnih mest. Lahko sklepamo, da dnevni migranti niso le tisti, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in tisti, ki imajo v domačem kraju kakšne delavnice. Še posebej so v deležu dnevnih migrantov izstopala naselja Šentjungert, Začet in Osenca, v katerih je bil ta delež kar 91%.

3.4 STANOVANJSKA GRADNJA V PODEŽELSKIH NASELJIH V MESTNI OBČINI CELJE

Z urbanizacijo podeželskih naselij je gotovo povezana tudi ali predvsem gradnja novih stanovanj. Za takšna naselja je namreč značilno, da se v njih priseljujejo prebivalci, ki imajo dovolj sredstev, da si zgradijo novo, modernejše stanovanje. Zato se v urbaniziranih obmestnih naseljih pogosto pojavljajo kar manjša območja načrtno grajenih, sodobnih stavb, pogosto celo v obliki vrstnih hiš ali manjših večstanovanjskih blokov.

Po našem mnenju je tudi število stanovanj, ki so bila zgrajena v zadnjem obdobju, eden izmed možnih pokazateljev urbanizacije podeželskega naselja. Zato smo poiskali podatke in jih analizirali v spodnji tabeli. Ta prikazuje število in delež stanovanj v posameznem naselju leta 2011, ki so bila zgrajena po letu 1991, torej so bila mlajša od 20 let.

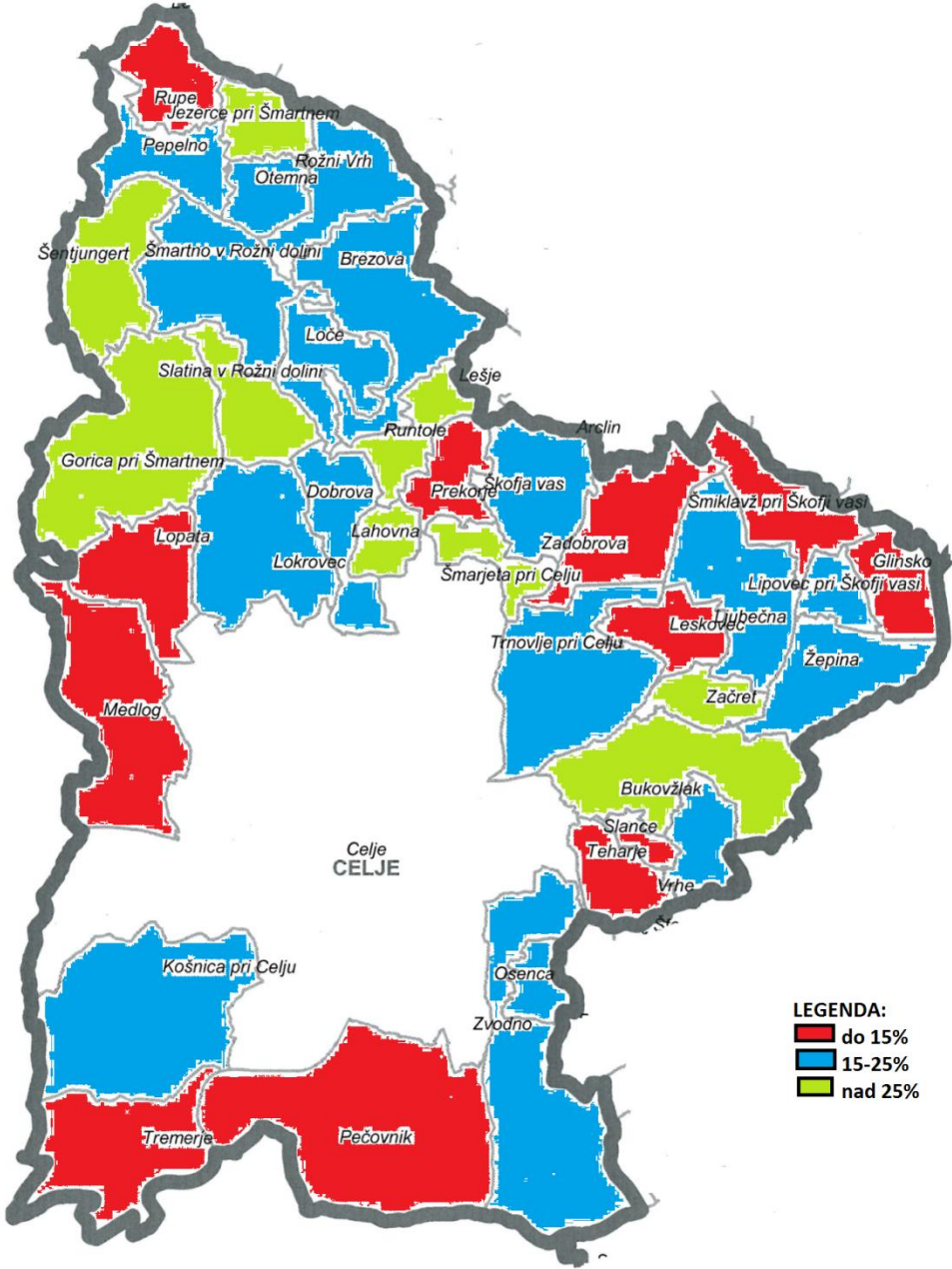
Tabela 8: Število in delež stanovanj, zgrajenih po letu 1991 v podeželskih naseljih MO Celje leta 2011

naselja	Število vseh stanovanj	Stanovanja, zgrajena po letu 1991	% stanovanj, zgrajenih po letu 1991
Brezova	85	19	22
Bukovžlak	172	50	29
Dobrova	76	13	17
Glinsko	16	0	0
Gorica pri Šmartnem	201	73	36
Jezerce pri Šmartnem	24	12	50
Košnica pri Celju	211	42	20
Lahovna	44	12	27
Leskovec	61	8	13
Lipovec pri Škofji vasi	12	3	25
Ljubečna	350	78	22
Loče	32	6	19
Lokrovec	101	20	20
Lopata	186	17	9
Medlog	98	10	10
Osenca	32	8	25
Otemna	45	11	24
Pečovnik	129	8	6
Pepelno	41	10	24
Prekorje	145	20	14
Rožni Vrh	58	14	24
Runtole	14	4	29
Rupe	35	5	14

Slance	37	3	8
Slatina v Rožni dolini	96	33	34
Šentjungert	92	25	27
Škofja vas	174	28	16
Šmarjeta pri Celju	77	20	26
Šmartno v Rožni dolini	85	13	15
Šmiklavž pri Škofji vasi	69	3	4
Teharje	108	8	7
Tremerje	28	3	11
Trnovlje pri Celju	485	98	20
Vrhe	86	14	16
Začret	120	34	28
Zadobrova	301	38	13
Zvodno	121	22	18
Žepina	33	5	15

Vir podatkov:

(http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=0871206S&ti=&path=../Database/Dem_soc/08_zivljenjska_raven/25_STANOVANJA/04_08712-stanovanja_NAS/&lang=2)

3.5 TIPOLOGIJA NASELIJ GLEDE NA STOPNJO URBANIZACIJE

Na osnovi zgoraj analiziranih pokazateljev urbanizacije podeželskih naselij smo izdelali zaključno tabelo, v kateri smo za vsa podeželska naselja v MO Celje prikazali, pri katerih pokazateljih nadpovprečno izstopajo. Na osnovi te tabele/matrike lahko vsa podeželska naselja v MO Celje razdelimo v 8 skupin: od naselja, ki v nobenem pokazatelju ne izstopa do naselja, ki je v vseh sedmih nadpovprečno.

Tabela 9: Analizirani pokazatelji urbanizacije podeželskih naselij v MO Celje

naselje	pokazatelj	Indeks rasti števila prebivalcev 1991/2014 nad 112	Indeks rasti števila prebivalcev 2002/2014 nad 111	Razlika v številu prebivalcev 1991/2014 nad 30 ljudi	Delež priseljenega prebivalstva leta 2002 nad 60%	Selitveni prirast leta 2013 nad 10 prebivalcev	Delež dnevnih migrantov leta 2002 nad 80%	Delež stanovanj, zgrajenih po letu 1991 nad 25%
Brezova		✓	✓	✓		✓		
Bukovžlak			✓		✓		✓	✓
Dobrova		✓		✓	✓		✓	
Glinsko								
Gorica pri Šmartnem		✓		✓		✓	✓	✓
Jezerce pri Šmartnem		✓					✓	✓
Košnica pri Celju					✓	✓	✓	
Lahovna		✓	✓					✓
Leskovec							✓	
Lipovec pri Škofji vasi		✓	✓					
Ljubečna		✓	✓	✓	✓			
Loče								
Lokrovec		✓		✓				
Lopata		✓		✓		✓		
Medlog					✓			
Osenca		✓					✓	
Otemna		✓	✓		✓		✓	
Pečovnik					✓		✓	
Pepelno							✓	
Prekorje					✓		✓	
Rožni Vrh			✓					

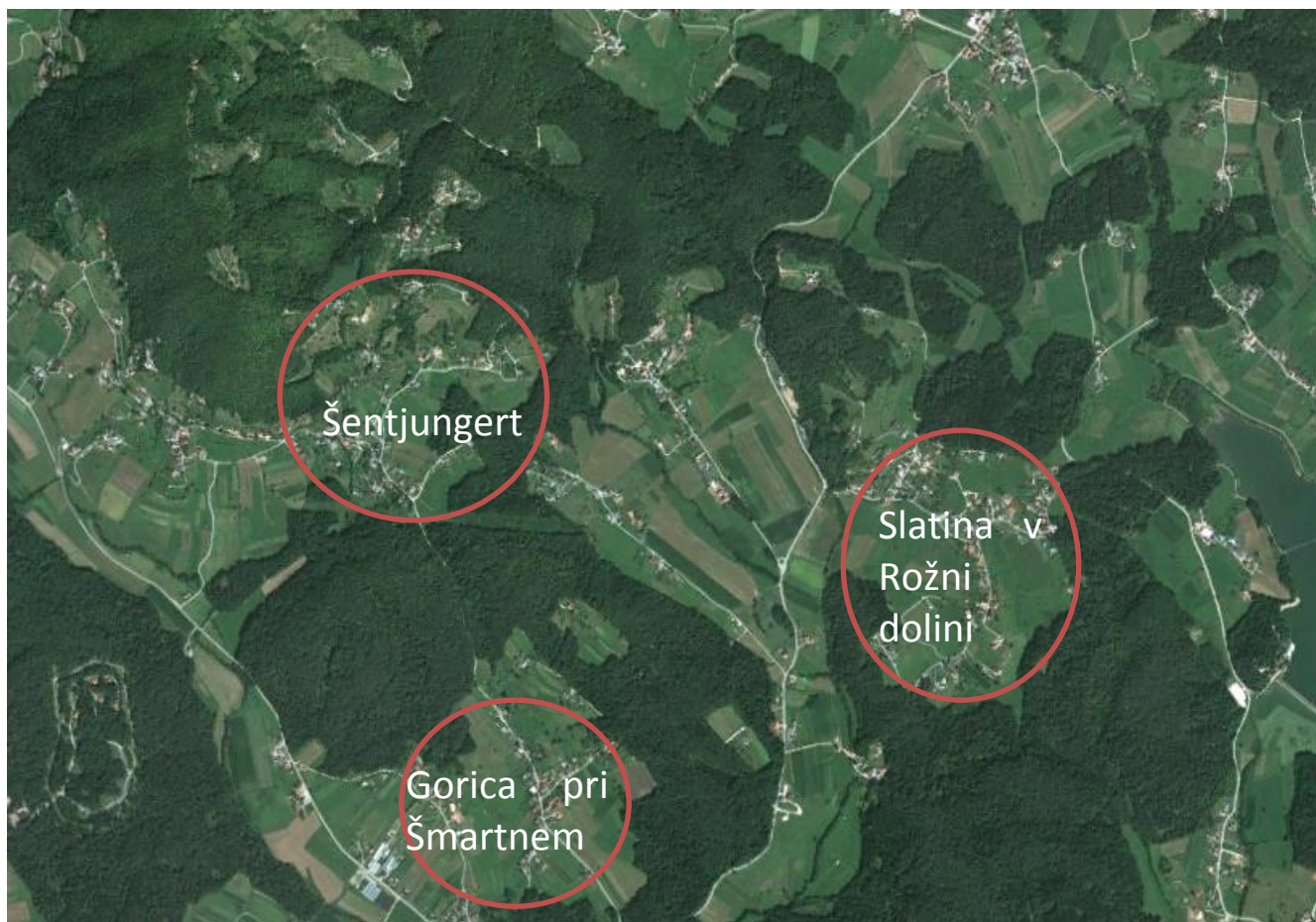
Runtole	✓	✓					✓
Rupe	✓					✓	
Slance							
Slatina v Rožni dolini	✓	✓	✓	✓			✓
Šentjungert	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Škofja vas	✓	✓	✓	✓			
Šmarjeta pri Celju	✓	✓	✓	✓			✓
Šmartno v Rožni dolini						✓	
Šmiklavž pri Škofji vasi						✓	
Teharje	✓	✓	✓	✓	✓		
Tremerje							
Trnovlje pri Celju		✓	✓		✓		
Vrhe						✓	
Začret	✓	✓	✓			✓	✓
Zadobrova			✓				
Zvodno						✓	
Žepina							

3.6 TERENSKO DELO

Da naše raziskovalno delo ne bi ostalo le pri analizi statističnih podatkov, smo želeli preveriti, kako se naše ugotovitve kažejo na terenu. Februarja 2016 smo zato obiskali tista naselja, ki po naši analizi kažejo največjo stopnjo urbaniziranosti. Želeli smo videti, kakšni bi lahko bili vzroki za takšno stanje in kako se ta urbaniziranost kaže v pokrajini.

Odločili smo se, da obiščemo tri naselja, ki ležijo na SZ naše občine in so pokazala visoko stopnjo urbanizacije. To so Šentjungert, Gorica pri Šmartnem in Slatina v Rožni dolini.

Slika 1: Lega naselij Šentjungert, Gorica pri Šmartnem in Slatina v Rožni dolini

vir: Google Earth, dostopno februarja 2016

Najprej smo se odpeljali v Šentjungert. Gre za razloženo naselje na nadmorski višini okoli 450 metrov. Prevladujejo prisojna pobočja južno od znanega pohodniškega cilja. Od središča Celja je Šentjungert oddaljen slabih 10 kilometrov, do tja pa smo z avtomobilom potrebovali dobrih 15 minut. Kmalu smo opazili številne novogradnje, ki nakazujejo na to, da se ljudje v naselje še priseljujejo in se bodo tudi v prihodnjih letih. Večina novih hiš je zgrajenih na prisojnih pobočjih, ob katerih je tudi precej vinogradov. Prav tako smo opazili tudi veliko počitniških hišic

Fotografija 1: Naselje novogradenj v Šentjungertu

Podobno sliko kot v Šentjungertu smo našli tudi v Gorici pri Šmartnem in še posebej v naselju Slatina v Rožni dolini. To naselje leži prav tako na gričevnatem območju, le lučaj zahodno od Šmartinskega jezera. Tu smo videli zelo veliko število hiš, ki so bila očitno zgrajena v zadnjih nekaj letih. Gre za velike, moderne enodružinske hiše, ki so podobno kot v Šentjungertu pozidane na prisojnih pobočjih gričev.

Fotografija 2: Novejše hiše v naselju Slatina v Rožni dolini

Terensko delo je potrdilo naše ugotovitve, da gre v primerih obiskanih naselij za tipična urbanizirana podeželska naselja. Poleg novogradenj smo opazili tudi ostanke nekdanjih gospodarskih poslopij (hlevov, kozolcev), ki pa večinoma nimajo več prvotne funkcije.

4. ZAKLJUČEK

Območje Mestne občine Celje spada med bolj gosto poseljena območja v Sloveniji. Osrednjo vlogo na tem območju zavzema mesto Celje, ki s 37 628 prebivalci leta 2014 (še) zavzema tretje mesto (za Ljubljano in Mariborom). Tako kot za druga mesta v Sloveniji, je bila tudi v Celju po drugi svetovni vojni, deloma pa tudi že pred njo, značilna močna urbanizacija. Močna industrializacija je povzročila priseljevanje v mesto, to pa je rezultiralo v gradnji blokovskih naselij (Nova vas, Lava, Hudinja ipd).

Po osamosvojitvi Slovenije pa se je iz različnih vzrokov ta proces zaustavil. Prav nasprotno. Številni prebivalci so si bivališče raje kot v bloku našli v hiši na obrobju mesta. Dobra prometna povezanost in relativno poceni gradnja sta to še pospešili. Število prebivalcev v mestu Celje je v obdobju med letoma 1991 in 2014 upadlo za več kot 4500 oziroma skoraj 12%. Hkrati pa se v istem obdobju število prebivalcev v obmestnih naseljih poveča za 1200 prebivalcev. Ugotovimo lahko dvojje. Najprej, da se je suburbanizacija v resnici začela okoli leta 1990 in drugič, da se ljudje iz Celja niso selili le v podeželska naselja v občini, ampak tudi in predvsem na območje sosednjih občin.

Pri našem raziskovanju urbanizacije podeželskih naselij v MO Celje smo analizirali sedem pokazateljev, ki po našem mnenju kažejo, v kolikšni meri se je posamezno naselje urbaniziralo. Ti pokazatelji so predvsem demografski (indeks rasti prebivalstva, delež priseljenega prebivalstva, selitveni prirast, dnevne migracije), analizirali pa smo tudi stanovanjsko gradnjo v teh naseljih.

Analiza je pokazala, da podeželska naselja kažejo zelo različno stopnjo urbaniziranosti. Medtem, ko nekatera niso pokazala nobenih sledov urbanizacije in so med sedmimi analiziranimi pokazatelji izstopala kvečjemu v enem (takšnih naselij je 14) pa je šest naselij pokazalo zelo visoko stopnjo urbaniziranosti. Nadpovprečno so izstopala vsaj pri petih od sedmih pokazateljev.

Zanimivo je, da med temi šestimi naselji tri naselja ležijo v bližini Celja na nižinskem površju (Teharje, Začret in Šmarjeta pri Celju), medtem ko so tri naselja (Šentjungert, Gorica pri Šmartnem in Slatina v Rožni dolini) naselja, ki ležijo na severnem, gričevnatem robu kotline. Šentjungert je celo naselje, ki leži na najvišji nadmorski višini (428 metrov) med vsemi obravnavanimi naselji. Naša druga hipoteza, ki govori o tem, da so najbolj urbanizirana podeželska naselja na ravninskem svetu, je prav s tem dejstvom ovržena.

Tudi prostorska razporeditev bolj urbaniziranih naselij pokaže, da se stopnja urbanizacije ne zmanjšuje koncentrično od Celja navzven. Nikakor ne moremo potrditi hipoteze, da so naselja bližje Celju bolj urbanizirana, tista bolj oddaljena pa manj. To je verjetno posledica tega, da je MO Celje relativno majhna občina in tudi od mesta najbolj oddaljena naselja (npr. Šentjungert) od središča mesta niso oddaljena več kot 15 minut vožnje z avtomobilom.

Vseh šest omenjenih naselij je še posebej izstopalo po dveh pokazateljih. Prav v vseh je v obdobju med letoma 1991 in 2014 število prebivalcev močno naraslo. Najbolj v Slatini v Rožni dolini, kjer se je v tem obdobju število prebivalcev skoraj podvojilo, iz 128 leta 1991 na kar 238 leta 2014, ter v Šentjungertu, kjer je v istem obdobju število prebivalcev iz 89 naraslo na 145. Drugi pokazatelj je gradnja novih stanovanj. V Gorici pri Šmartnem je delež stanovanj, zgrajenih po letu 1991 že več kot tretjinski (36%), v Slatini v Rožni dolini je ta delež 34%, v naselju Začret 28% in v Šentjungertu 27%. Vsi ti podatki potrjujejo našo četrto

hipotezo, da sta prav hitra rast števila prebivalcev in gradnja novih stanovanj najpomembnejši posledici urbanizacije obmestnih naselij.

Na koncu bi radi še poudarili, da je suburbanizacija proces, ki bi ga lahko raziskali še s številnih drugih zornih kotov. Zagotovo bi bilo potrebno raziskati še prostorske oziroma urbanistične vzroke, zakaj nekatera naselja rastejo, druga pa ne. Prav tako bi bilo potrebno v prihodnje raziskati tudi doseg suburbanizacije na območje sosednjih občin, saj je zagotovo to proces, ki sega izven meja Mestne občine Celje.

5. SEZNAM TABEL, GRAFIKONOV, KARTOGRAMOV, SLIK IN FOTOGRAFIJ

Seznam tabel:

		Stran:
Tabela 1:	Število prebivalcev v naseljih MO Celje leta 2014 in nadmorska višina teh naselij	8
Tabela 2:	Število prebivalcev v naseljih MOC v letih 1953, 1961, 1971, 1981, 1991, 2002 in 2014	12
Tabela 3:	Indeksi rasti števila prebivalcev v podeželskih naseljih MOC	15
Tabela 4:	Razlika v število prebivalcev v podeželskih naseljih MO Celje med letoma 1991 in 2014	19
Tabela 5:	Število in delež priseljenega prebivalstva v podeželskih naseljih MO Celje leta 2002	21
Tabela 6:	Selitveni prirast v podeželskih naseljih MO Celje leta 2013	24
Tabela 7:	Število in delež dnevnih migrantov v podeželskih naseljih MO Celje leta 2002	26
Tabela 8:	Število in delež stanovanj, zgrajenih po letu 1991 v podeželskih naseljih MO Celje leta 2011	29
Tabela 9:	Analizirani pokazatelji urbanizacije podeželskih naselij v MO Celje	32

Seznam grafikonov:

		Stran:
Grafikon 1:	Število naselij v MO Celje glede na število prebivalcev leta 2014	9
Grafikon 2:	Spreminjanje števila prebivalcev v mestu Celje in občini Celje med letoma 1953 in 2002	14

Seznam kartogramov:

		Stran:
Kartogram 1:	Nadmorska višina naselij v Mestni občini Celje	10
Kartogram 2:	Indeks rasti števila prebivalstva med letoma 1991 in 2014 v podeželskih naseljih v Mestni občini Celje	17
Kartogram 3:	Indeks rasti števila prebivalstva med letoma 2002 in 2014 v podeželskih naseljih v Mestni občini Celje	18
Kartogram 4:	Razlika v številu prebivalcev med letoma 1991 in 2014 v podeželskih naseljih v Mestni občini Celje	20
Kartogram 5:	Delež priseljenega prebivalstva v podeželskih naseljih MO Celje leta 2002	23
Kartogram 6:	Selitveni prirast v podeželskih naseljih MO Celje leta 2013	25
Kartogram 7:	Delež dnevnih migrantov v podeželskih naseljih MO Celje leta 2002	28
Kartogram 8:	Delež stanovanj, zgrajenih po letu 1991 v podeželskih naseljih MO Celje leta 2011	31
Kartogram 9:	Število nadpovprečnih pokazateljev urbanizacije v podeželskih naseljih MO Celje	34

Seznam slik:

		Stran:
Slika 1:	Lega naselij Šentjungert, Gorica pri Šmartnem in Slatina v Rožni dolini	35

Seznam fotografij:

		Stran:
Fotografija 1:	Naselje novogradenj v Šentjungertu	36
Fotografija 2:	Novejše hiše v naselju Slatina v Rožni dolini	37

Avtor fotografij: Sandi Šarman

6. VIRI IN LITERATURA

Literatura:

Enciklopedija Slovenije, 2. knjiga, Ljubljana, 1988.

Krajevni leksikon Dravske banovine, Ljubljana, 1937.

Radišek Jure: Suburbano območje mesta Celje. Geografski vestnik 79-1. Ljubljana, 2007.

Senegačnik Jurij: Geografija Slovenije. Učbenik za deveti razred osnovne šole. Ljubljana, 2012.

Slapnik Ursula: Spremembe števila prebivalcev v naseljih na območju mestne občine Celje (raziskovalna naloga), Celje, 2004.

Svetic Darja: Suburbanizacija v Ljubljanski regiji. Diplomsko delo. Ljubljana, 2006.

Veliki splošni leksikon, DZS, Ljubljana, 1998.

Spletni viri:

https://sl.wikipedia.org/wiki/Mestna_ob%C4%8Dina_Celje (dostopno 12.12.2015)

https://www.stat.si/popis2002/si/rezultati/rezultati_red.asp?ter=NAS-P&c=A&st=122
(dostopno 15.2.2016)

<http://www.stat.si> (dostopno 15.2.2016)

<http://ipop.si/urejanje-prostora/izrazje/suburbanizacija/> (dostopno 21.10 2015)

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/sl/c/c4/SVN_obcinep_Celje.png (dostopno 15.2.2016)

